

УДК 374.1

ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З МАТЕМАТИКИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МАТЕМАТИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Анатолій Лиска, Вікторія Каньоса

**Харківський фаховий педагогічний коледж Комунального закладу
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради
м. Харків, Україна**

Позакласна робота з математики складає невід'ємну частину навчально-виховного процесу навчання математики, складного процесу впливу на свідомість та поведінку молодших школярів, поглиблення та розширення їхніх знань та навичок таких факторів, як зміст самого навчального предмету – математики, всієї діяльності вчителя у поєднанні з різнобічною діяльністю учнів.

Розширити і поглибити розвиток розумових здібностей молодших школярів покликана позакласна робота з математики. Вона має на меті сприяти підвищенню рівня знань, закріпленню умінь і навичок, набутих учнями на уроках математики, розвивати математичні здібності, кмітливість, винахідливість, виявляти найбільш обдарованих і здібних дітей і сприяти їх подальшому розвитку.

Питання організації позакласної роботи з математики в початковій школі розглядається у працях М. Богдановича, Б. Друзя, Н. Вапняр, Л. Дудко, Д. Клименченко та ін. Автори розглядають позаурочну навчальну діяльність молодших школярів як засіб підвищення рівня знань із математики. Разом з тим, аналіз шкільної практики свідчить, що в позакласній роботі, орієнтованій на поглиблення та розширення математичних знань, недостатня увага приділяється розвитку математичних здібностей.

Позакласні заняття є невід'ємною частиною всієї навчально-виховної роботи та організовуються з урахуванням вікових особливостей молодших школярів. Позитивне налаштування на таку діяльність залежить від правильно побудованого першого заняття. Діти молодшого віку виявляють великий

інтерес до гри, колективної діяльності, тому в позакласних заняттях з ними переважають ігрові форми роботи, що дозволяють забезпечити масову участь школярів.

З часом у молодших школярів розвиваються пізнавальні можливості, поглиблюються сприйняття, пам'ять, увага, і гра поступово відходить на другий план, надаючи місце тим видам діяльності, які вимагають більшої зосередженості і самостійності. Тому, починаючи з 2 класу, основною формою позаурочної роботи з математики є гурток. Його організують для поглибленої роботи з учнями, що виявляють особливий інтерес до математики. На заняттях математичного гуртка школярі розширюють і поглиблюють набуті на уроках знання, розв'язуючи різні види нестандартних задач.

Гурткова робота розширює кругозір учнів, сприяє розвитку математичного мислення, лаконічності мови, вмілому використанню математичної символіки, правильному застосуванню термінології, виховує в учнів самостійність, ініціативність, прагнення до творчості, розвиває волюві якості та формує культуру праці.

Ще однією важливою функцією гуртка є підготовка молодших школярів до математичної олімпіади. Олімпіада – змагання, яке стимулює потяг учнів до самоосвіти, викликає поглиблений інтерес до математики, виробляє навички самостійної роботи, наполегливість, уміння долати труднощі [1, с.5]. На математичних олімпіадах пропонуються задачі, які мають виявити рівень математичної підготовленості учнів, їхнє вміння логічно мислити, аналізувати, порівнювати, зіставляти, виконувати узагальнення.

Позакласна робота з математики надає нові можливості пов'язувати навчання математики з сучасними тенденціями розвитку суспільства, зокрема його інформатизацією. Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій при навчанні математики найбільш просто і ефективно можна здійснити на заняттях математичних гуртків та інших формах позакласної роботи.

Подальшими напрямками розвитку позакласної роботи з математики можуть бути такі: розвиток методик форм позакласної роботи з використанням Інтернету; проведення різних форм позакласної роботи за допомогою технологій дистанційного навчання з учнями не тільки своєї школи, а й інших шкіл. Інтернет-можливості дозволяють урізноманітнювати форми позакласної роботи з математики й індивідуальному вибору учнів цікавих для них форм.

Проведення позакласної роботи з математики в початковій школі вимагає від учителя ґрунтовної математичної та методичної підготовки, яку він повинен отримати під час навчання в закладі вищої освіти [2, с.255]. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до позакласної роботи з математики відбувається у процесі вивчення студентами психолого-педагогічних наук, математики та методики її викладання в початкових класах. Якісна підготовка майбутніх учителів сприятиме розвитку математичних здібностей молодших школярів, вихованню їх творчими особистостями, здатними мислити самостійно.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Богданович М.В. Математична олімпіада молодших школярів: Метод. посіб. для вчителя. – К.: Махаон-Україна, 2001. – 48 с.
2. Бондарук В. І. Розвиток математичних здібностей учнів засобами позакласної роботи / В. І. Бондарук // Педагогічний пошук. - 2014. - № 3. - С. 75–77.
3. Орел Л. Позакласна робота з математики як засіб розвитку математичних здібностей школярів // Вісник Житомирського державного університету ім. І. Франка, 2005. № 24. С. 254–257.